

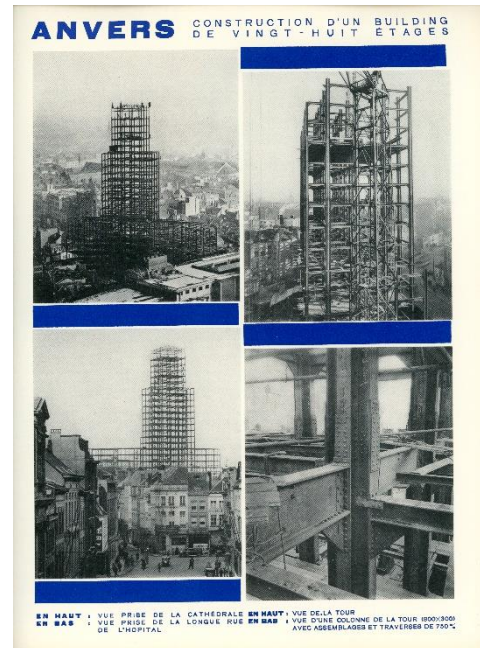
Architect Libeskind is gebuisd T & B

Op 22 oktober 2022 viel figuurlijk een V-bom op Antwerpen. De havenbaron Fernand Huts van KatoenNatie openbaarde zijn project voor de ex KBC toren en gaf de opdracht aan de Amerikaanse architect Daniel Libeskind (°1946). Een meer dan bedenkelijke keuze waarmee hij de Antwerpenaars voor schut zette. Reeds in mijn eerste reactie benadrukte ik dat Huts de foute architecten keuze maakte en dat hij beter iemand zou kiezen die meer empathie kan opbrengen voor dit iconisch gebouw. Hij vergeet dat het gebouw uit het Interbellum de uitdrukking is van een groeiende economische vooruitgang van Vlaanderen. De respectloze aanpak van een over paard getilde architect is een slag onder de gordel, een miskennis van het Vlaams patrimonium. Huts is eigenaar van een gebouw maar niet van de skyline van Antwerpen.

De vraag blijft wie de naam van Libeskind heeft ingefluisterd. Waarom Huts, die zo trots is op wat Vlaanderen heeft voortgebracht, beroep wilde doen op een architect uit New-York? In DS van 22 januari 2024 schrijft Dirk Hendriks: "Huts laat uitschijnen dat het nooit de bedoeling is geweest om het eerste ontwerp erdoor te krijgen. Het was alleen het mooiste concept van de wedstrijd. Wat verstaat Huts onder "het mooiste"? Het meest spectaculaire, het meest opzichtige?. De presentatie in oktober 2022 werd een geslaagde mediastunt, maar dit is ook alles. Huts moest een STAR architect binnenhalen om zijn ambities gestalte te geven. Of omdat het "cool" is, zoals hij zijn aankoop van een skelet van een Tyrannusaurus omschreef. Dat sommige architecten zeer gretig inspelen op de megalomane verzuchtingen van een opdrachtgever is geweten. Dit is reeds eeuwen het geval, architecten kunnen nu eenmaal niet zonder opdrachtgevers! Mooie verhaaltjes en beeldschone tekeningen om te verleiden zijn steeds een truck geweest om opdrachtgevers aan de haak te slaan.

Libeskind is gebuisd. Huts gaf hem de opdracht zijn huiswerk opnieuw te maken. Terug naar New-York. Hij is misschien een star- maar geen toparchitect. Bekijk even de lijst van de personen die de Pritzkerprijs hebben gekregen, zowat de Nobelprijs voor Architectuur. Geen Libeskind te bespeuren. Huts en Van Cauteren, directeur van de Phoebus Foundation verwezen in 2022 naar Libeskind's Joods museum in Berlijn geopend in 2001. Spraakmakend en beladen met symboliek om de Joodse tragedie te visualiseren maar een gebouw met slechte ruimtes voor exposities. Het oordeel van velen was dat het gebouw beter leeg was gebleven zonder exposities. De laatste twintig jaar zijn er veel betere museale ruimtes

gebouwd, ontworpen door architecten met een veel grotere affiniteit met kunst. Het opzet van Huts is toch om in zijn project zijn kunstcollectie te presenteren aan een zo breed mogelijk publiek.

Foto: © Katoen Natie Groep/Daniel Libeskind

Antwerpen pagina uit het Franse tijdschrift AA nr. 1 / 1930

Dat er felle kritiek kwam op deze Dubai architectuur met staal en glas die enkel een opzichtige eyecatcher opleverde was te verwachten. De huidige Vlaamse Bouwmeester en zijn vier voorgangers hebben zich in een column in De Standaard van 30 november 2023 openlijk uitgesproken tegen het voorstel Libeskind: "Alle Bouwmeesters vragen: mismeester de Boertentoren niet". Het werd duidelijk dat Huts geen vergunning zou krijgen voor dit project.

Het gaat niet uitsluitend om een gebouw, wel om een misdadige aanval op het stedelijk landschap. Het beeld dat het bureau Libeskind maakte van de toren gezien van de Linkeroever is beschamend. De Boertoren is op zich geen elegante, uiterst slanke verschijning maar wordt door de zijdelinkse toevoeging een lompe geheel, een "dikke Huts Tower".

Gal

Tekening van GAL verschenen in KNACK 30 november 2022

© GAL & KNACK

Een vlijmscherpe kritiek op dit onverantwoord concept kwam van de kunstenaar en cartoonist GAL. Hij maakte duidelijk dat de Boerentoren door Libeskind werd verminkt. De beëindiging van één van de eerste woontorens in Europa kreeg een glazen bakje bovenop. Dit is geen architectuur, eerder vulgaire make-up die in een handomdraai werd getekend. Dat de Antwerpse stadsbouwmeester in deze voorgeschiedenis alle stilte bewaarde is begrijpelijk. Zijn bureau zit in de combinatie om het project van Huts uit te voeren. De Antwerpse Bouwmeester heeft twee petjes! Namen noemen is niet nodig, met kan alles vinden op internet, BIZZY.

Het wordt tijd dat het stadsbestuur en de Antwerpse Bouwmeester aan Huts vragen om de niet weerhouden projecten publiek te tonen. Dergelijke geheimhouding betreffende de toekomst van een topmonument is ongepast, zeker wanneer het ingrijpend de stadslandschap zal domineren. Waarom geen publicatie van de niet weerhouden voorstellen gemaakt door professionele bureaus?. Wordt elke discussie ontweken? Huts maakt met zijn *Phoebus Foundation* maandelijks boeken en hij werd zelfs aandeelhouder van Hannibal, een topuitgeverij met internationale uitstraling. Nogmaals de Boerentoren is nu in privé bezit maar dit heeft Huts niet het recht om het even wat te ondernemen met dit beschermd patrimonium.

Tot slot dit architectuurnieuws uit Antwerpen. In 2021 maakte men zich in Antwerpen ten onrechte druk rond de uitbouw van het Steen. De geënceneerde hetze was er enkel om de burgemeester Bart De Wever te tackelen. In 2023 kreeg dit project ontworpen door noAarchitecten verdient de Vlaamse Monumentenprijs. Recent werd bekend gemaakt dat het project aan de Scheldekaaien in behoort tot de 40 interessantste projecten binnen de Europese Unie die in aanmerking kan komen voor de Mies van der Rohe Award 2024. Gekozen door een internationale jury die samenkwam in Barcelona.

Marc Dubois, architect Journalist Honorary Fellow van de Royal Institute of British Architects (RIBA) januari 2024

Mijn twee teksten betreffende het Libeskind project verscheen op mijn website in 2022.

Antwerpen Boerentoren & Libeskind / [Datum: 25/11/2022](#)

Boerentoren verkeerde keuze architect / [Datum: 28/11/2022](#)

Is een open brief aan Fernand Huts waarop ik nooit enige reactie kreeg.